

Transportøkonomisk institutt
Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning

Overordnet strategi for TØI

Virksomhetsidé

Transportøkonomisk institutt har formulert følgende virksomhetsidé:

TØI skal utvikle og formidle kunnskap om samferdsel med vitenskapelig kvalitet og praktisk anvendelse.

Et bærende prinsipp ved TØI er at vitenskapelig forskning og praktisk utredning om samferdselssektoren, så langt fra å stå i noe motsetningsforhold, styrker hverandre og gir gjensidig støtte og næring. Kjennskap til sektorens spesielle utfordringer og muligheter avføder interessante, forskbare problemstillinger. Fra motsatt kant vil kjennskap til teori og vitenskapelig metode gjøre det mulig å komme fram til gode svar på praktiske spørsmål. "Det er ingenting så praktisk som en god teori."

Inngrep med sektorens aktører gir grunnlag for brukerfinansiert forsknings- og utredningsvirksomhet og sikrer at forskningen er relevant, dvs nyttig for samfunnet i sin alminnelighet og for oppdragsgiveren spesielt. Nyten vil i de fleste tilfeller være avhengig av at resultatene blir kjent. En viktig del av forsknings- og utredningsoppgaven er derfor formidlingen, dvs å spre informasjon om resultatene til alle som kan ha nytte av dem.

Transportvitenskapen er internasjonal. Det internasjonale forskningssamarbeidet er en vesentlig del av TØIs virksomhet.

Kjerneverdier

Instituttets virksomhet bygger på følgende felles kjerneverdier:

1. Uavhengighet
2. Etterrettelighet
3. Fellesskap

Kjerneverdiene gir uttrykk for instituttets bedriftskultur og rettleiding for hvordan vi ønsker å arbeide.

Uavhengighet

TØI tilbyr forskning og utredning overfor enhver interessert oppdragsgiver. Men verken oppdragsgiveren eller andre interessegrupper kan styre konklusjonene i TØIs arbeider. Konklusjonene følger av den analysen som blir gjort og den kunnskap som framkommer gjennom prosjektet. På denne måten ivaretar TØI sin integritet og sitt renommé.

Etterrettelighet

Det er en allmenn vitenskapsfilosofisk erkjennelse at de samme data kan gi rom for ulike tolkninger, avhengig av hvilket teoretisk perspektiv som anvendes. I valget av problemstilling, datasett og perspektiv ligger det alltid et element av subjektiv vurdering. Det er derfor en illusjon at forskningen kan være helt objektiv – i betydningen verdinøytral.

Det kravet som kan og må stilles, er etterrettelighet. TØI redegjør i alle sine arbeider for hvilke forutsetninger, hvilket teoretisk perspektiv og hvilken metode som er anvendt. Vi er åpne om dataenes og metodenes mulige svakheter og inviterer til kritikk av disse. Vi følger anerkjente etiske normer for vitenskapelig sitering og referanser.

TØIs rapporter og resultater er som hovedregel offentlige. Både metode og resultater kan etterprøves. Åpenhet og offentlighet er en del av den kvalitetssikringen som kjennetegner forskning. Denne åpenheten inngår således som et viktig element i det vi forstår som etterrettelighet.

Fellesskap

TØI er mer enn summen av alle medarbeiderne. Gjennom samarbeid innad og utad og deling av informasjon og kompetanse oppnår TØI en best mulig utnyttelse av de menneskelige ressursene. TØI er ett institutt. Vi lærer av hverandre og deler kunnskap. Kulturen er preget av raushet, hjelpsomhet og lagarbeid. I dette ligger også at TØI-medarbeiderne unner hverandre individuell suksess.

Også overfor omverdenen praktiserer TØI en utstrakt vilje til åpenhet og fellesskap, gjennom samarbeid, kompetanse- og informasjonsutveksling. Den viktigste formen for samarbeid skjer innenfor instituttets mange oppdragsprosjekt og ved bruken av instituttets basisfinansiering. Gjennom oppdragene kommer TØI i inngrep med alle typer aktører innen samferdselssektoren og vinner innsikt i sektorens utfordringer og problemstillinger.

Gjennom samlokaliseringen i Forskningsparken har partnerne innenfor [CIENS](#)¹ lagt grunnlaget for et nytt, tettere og gjensidig forpliktende fellesskap, med særlig vekt på samspillet mellom miljø og samfunn.

¹ Oslo Centre for Interdisciplinary Environmental and Social Research = Forskningscenter for miljø og samfunn. Siden høsten 2006 er TØI lokalisert i Forskningsparken på Blindern.

Konkurransefortrinn

TØI konkurrerer om oppdrag med andre kunnskapsbedrifter i inn- og utland. Det meste av TØIs virksomhet er forskningsoppdrag vunnet etter konkurranse. Instituttets viktigste fortrinn er disse:

- Dyp og bred, forskningsbasert kunnskap om samferdselssektoren
- Sterk, flerfaglig profesjonskompetanse med særlig tyngde innen samfunnsvitenskap
- Integritet og uavhengighet
- Lojale og engasjerte medarbeidere
- Store, allsidige databaser og omfattende akkumulert innsikt
- Lang erfaring med internasjonalt prosjektsamarbeid
- Omfattende faglig nettverk nasjonalt og internasjonalt
- Profesjonell økonomistyring og administrasjon

Rammevilkår og forutsetninger

TØI er en stiftelse opprettet av NTN² og Samferdselsdepartementet. *Styret* har det overordnede ansvaret for instituttets virksomhet og økonomi.

NTNF har skutt inn en viss *grunnkapital*. TØI mottar dessuten årlige *basisbevilgninger* fra Norges forskningsråd.

Som *selveiende institusjon* har TØI ingen eiere som mottar utbytte. Når instituttet går med overskudd, vil dette bli tillagt egenkapitalen. Omvendt vil ethvert underskudd tære på egenkapitalen.

TØIs økonomi er for størstedelen basert på *oppdragsinntekter*. Det innebærer at det økonomiske resultatet kan svinge i takt med markedets etterspørsel og variere en del fra år til år.

TØI skal ha en *bærekraftig økonomi*. Som minstekrav innebærer dette at en bør opprettholde verdien av grunnkapitalen i det lange løp. For å oppfylle dette kravet må TØI gå med et visst overskudd, regnet som gjennomsnitt over et antall år.

Det er særlig viktig for instituttet å opprettholde et *godt arbeidsmiljø*. Dette innebærer krav, ikke bare til instituttets fysiske infrastruktur og

arbeidsmetoder, men også til de psyko-sosiale forholdene. Å ivareta disse behovene stiller i sin tur krav til ledelse, organisasjon og styringssystemer.

Hovedmål

TØI har formulert følgende hovedmål for sin virksomhet.

1. Utvikling av nyttig, samferdselsrelatert kunnskap
2. Anerkjent vitenskapelig kvalitet
3. Effektiv formidling og kunnskapsspredning
4. Aktivt internasjonalt forskningssamarbeid

Kunnskapsutvikling

TØI ble opprettet for å utvikle kunnskap for og om samferdselen og dens rolle i samfunnet. Slik kunnskapsutvikling vil fortsatt være instituttets eksistensberettigelse og viktigste mål.

TØI er et sektorforskningsinstitutt, som i første rekke er innrettet mot å identifisere og møte kunnskapsbehov relatert til samferdselssektoren. Det forhindrer ikke at TØI tilbyr kompetanse som kan overføres til og være relevant også for andre sektorer eller for sektorovergripende problemstillinger.

Kvalitet

Idealet på TØI er arbeid av vitenskapelig innhold og kvalitet. Forskningsprosjektene gjennomføres i henhold til vitenskapelige standarder for metodevalg og teoribruk. Gjennom deltaking i internasjonale samarbeidsprosjekt og publisering i vitenskapelige tidsskrift med fagfellevurdering vil instituttet utvikle og befeste sitt renommé som forskningssted på høyt internasjonalt nivå.

Instituttet påtar seg også utredningspregede oppdrag, som ikke nødvendigvis gir opphav til ny teori eller tilfredsstillende det vitenskapelige kravet til originalitet og allmenngyldighet. Kvalitetssikringen er imidlertid like viktig på denne typen prosjekter. Oppdragsgiveren har krav på holdbare resultater og etterrettelig metodebruk. Tilfredsstillende av vitenskapelige kvalitetskrav gir TØI en profil som også styrker instituttet i konkurransen om rene utredningsoppgaver.

² Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd, som senere er blitt en del av Norges forskningsråd.

Formidling

Kunnskap må formidles for å komme til nytte. Nesten like viktig som å utvikle kunnskapen er det derfor å bringe den videre. De som kan ha nytte av TØIs forskning og utredning, skal bli oppmerksomme på den og ha mulighet til å gjøre seg kjent med den. Det er derfor et viktig mål at TØIs forskningsresultater og utredninger blir kjent og omtalt i offentligheten generelt og blant samfunnets beslutningstakere spesielt. En annen viktig målgruppe for TØIs formidling er det internasjonale forskerfellesskapet.

Internasjonal deltaking

Transportforskningen blir stadig mer profesjonalisert og internasjonalisert. TØI ønsker å spille en aktiv og synlig rolle på den internasjonale forskningsarena, gjennom deltaking i internasjonale samarbeidsprosjekt, presentasjoner på fagkonferanser og publisering i fagtidsskrift. Internasjonal deltaking vil fungere både som en indikator for TØIs konkurransevne og som en kanal for inspirasjon, læring og kompetanseoverføring. En svært viktig fellesskapsarena for TØI vil være de mange internasjonale konsortier som instituttet deltar i. Særlig avgjørende er aktiviteten under EUs rammeprogram for forskning.